

STERKERE YRKESFAGLIGE LINJER

Resolusjon vedtatt av Grønn Ungdoms landsmøte, 8. mars 2015.

Grønn Ungdom mener det er svært problematisk at frafallet på yrkesfaglige linjer er på 45%. En slik situasjon krever tiltak både i grunnskolen, i overgangen mellom grunnskole og videregående, og på de yrkesfaglige skolene.

Om ti år anslås det at Norge har behov for 90.000 nye fagarbeidere. Dette betyr at behovet for å starte en ny giv i yrkesfagene er akutt.

Mens frafallet på de yrkesfaglige linjene er høyt, står samtidig flere tusen norske yrkesfagelever hvert år uten en lærlingplass å gå til ved endt skolegang. Det er knyttet en lavere status til de praktiske fagene i skolen sammenlignet med de teoretiske. Statusproblemet kan bidra til å forklare både det høye frafallet på yrkesfaglige linjer, og mangelen på politisk handlekraft til å imøtekomme problemstillingen.

For å løse dette bør vi fokusere på motivasjon for de som allerede har valgt de yrkesfaglige retningene, for å hindre det store frafallet. Det kan vi gjøre ved bl.a. bedre læring og oppfølging av elevene.

Idealiseringen av de teoritunge fagene preger i for stor grad den norske skolen. Når det er lite rom for elever i grunnskolen til å bli utfordret, få utvikle seg og blomstre innenfor praktiske fag, kan dette redusere læringslyst og motivasjon hos de elevene som er mindre teoriorientert. Grønn Ungdom mener derfor løsningen på yrkesfagenes problem, er å innføre muligheten til å velge praktiske og estetiske fag allerede i barneskolen.

Når elevene i 10. klasse skal velge videregående skole er det viktig at de møter en kompetent rådgivningstjeneste. Da må utdanningsvalget til den aktuelle eleven vurderes ut fra flere vilkår enn hva karakterboka sier. I dag er det bare anbefalte retningslinjer som gis til rådgivere ved norske skoler. Dette er ikke tilfredsstillende.

Grønn Ungdom mener antall skoleplasser som tilbys på hver yrkesfaglige linje må stå i forhold til behovene som finnes i arbeidslivet. Samtidig vet vi at det ikke er slik i dag at behovet for arbeidskraft står i samsvar med antall tilbudte lærlingplasser. Når skoleplasser skal deles ut må det være alltid være samfunnets behov, og ikke enkeltbedriftenes vilje til å tilby lærlingplasser, som bestemmer antall skoleplasser som tilbys på hver linje. I dag er antall lærlingplasser som tilbys innenfor en rekke sektorer altfor få.

Grønn Ungdom foreslår derfor følgende tiltak for å redusere frafallet på de yrkesfaglige linjene, og skape sterkere fagmiljøer på de yrkesfaglige skolene:

- Innføre mulighet til å velge praktiske, estetiske og teoretiske fag fra 5. klasse i barneskolen.
- Sette formelle krav til alle som skal ansettes som utdannings og yrkesfaglige rådgivere i norsk grunnskole og videregående skole.
- Sette ned et utvalg som i hvert fylke skal vurdere følgende for alle yrkesfaglige linjer: balansen mellom antall skoleplasser som tilbys, og framtidens behov for arbeidskraft innenfor det aktuelle yrket. Når tilbudte skoleplasser står i forhold til samfunnets behov er det selvsagt at det skal være nok lærlingplasser til alle elever som får skoleplass.
- Sette ned et utvalg som vurderer resultatene av regjeringas innstramminger i lærlingklausuler. Utvalget bør vurdere om fylkeskommuner og kommuner også på sikt skal innføre slike klausuler.
- Pålegge kommunene å ta i mot lærlinger innen helse og oppvekstfagene, der elever står uten lærlingplass.